



ת"פ 46667/02/13 - מדינת ישראל נגד אמיר שבאנה

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"פ 46667-02-13 מדינת ישראל נ' שבאנה
בפני כבוד השופטת נעה תבור

המאשימה	בעניין: מדינת ישראל
	ע"י ב"כ עו"ד זמנסקי
	משטרת ישראל - מדור תביעות ת"א
	נגד
	אמיר שבאנה
הנאשם	ע"י ב"כ עו"ד הלבני

הכרעת - דין

בפתח הדין וכמצוות סעיף 182 לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב] תשמ"ב-1982, אני מודיעה על זיכוי של הנאשם מהעבירות המיוחסות לו בכתב האישום.

מבוא

1. בתאריך 31.03.12 בשעה 02:14 לפנות בוקר, ברחוב בלפור 5 בבת ים, נפרץ רכב מסחרי מסוג פורד ונעשה ניסיון לגנוב אותו. הפורץ שבר את שמשת הרכב, נכנס אליו ושבר את מערכת ההנעה שלו.
2. תוך כדי האירוע התקשר למשטרה מודיע (אשר פרטיו חסויים) ודיווח כי הוא מבחין באדם המאיר בפנס בתוך הרכב. תוך זמן קצר ביותר, הגיעו למקום שלוש ניידות משטרה. לסדר הניידות חשיבות של ממש בניתוח העדויות כפי שעוד יפורט להלן. אין חולק שהנאשם נעצר על ידי שוטרי הניידת השלישית במרחק לא רב מהרכב הפרוץ בהמשכו של אותו רחוב.
3. בכתב האישום נטען כי היה זה הנאשם שפרץ לרכב וניסה לגנוב אותו כמפורט בסעיף 1 לעיל. עוד מיוחס לנאשם כי באותן נסיבות החזיק מברג ומפתח צינורות שהם כלי פריצה. כן נטען כי בהגיע השוטרים למקום, ברח הנאשם ונתפס לאחר מרדף ובכך הפריע לשוטרים במילוי תפקידם.
4. הנאשם הודה שהיה במקום, אולם לטענתו לא פרץ לרכב ולא ניסה לגנובו. לדבריו בילה במקום עם אשתו דאז ובני משפחה נוספים, נתקל בשוטרים סמוך לרכב שנפרץ ופתח במנוסה משום שרצה להגן על עצמו ולא ידע שמדובר בשוטרים.
5. לאחר ששמעתי את העדים ואת הנאשם ולאחר ששבתי ובחנתי בקפידה את עדויותיהם ואת הראיות

עמוד 1



שהוגשו כמוצגים, הגעתי למסקנה שחרף גרסתו הבלתי משכנעת של הנאשם ועל אף התנהגותו המפלילה, לא עמדה המאשימה בנטל הראייתי המוטל עליה ולא הוכחה מעבר לכל ספק סביר ביצוען של העבירות המפורטות בכתב האישום על ידי הנאשם.

6. במהלך שמיעת הראיות התברר כי לא הובאו לעדות יושבי הניידת הראשונה שיכלו לשפוך אור על זהות הפורץ שישב ברכב. מתוך יושבי הניידת השנייה העיד שוטר אחד ועל פי עדותו לא הבחין מי יצא מן הרכב הפרוץ ולא יכול היה לקשור בין הנאשם לבין מי שיצא מהרכב. העדויות המפלילות הן של שני יושבי הניידת השלישית אשר טענו לקשר עין רצוף עם הפורץ מעת שיצא מדלת הנהג ועד למעצר. עם זאת התברר ששוטרים אלו לא הבחינו בשתי הניידות שלפניהם ולא הבחינו באירוע משמעותי מאד שבו נתקל הנאשם בגופו בניידת השנייה והתגלגל על מכסה המנוע שלה. העובדה שלא הבחינו בהתרחשות משמעותית שהתחוללה במרכז שדה הראייה שלהם מלמדת על פרק זמן שבו לא נשמר קשר עין עם הנאשם. נותר בלבי ספק האם השוטר בניידת השנייה והשוטרים בניידת השלישית שביצעו את המעצר טעו בפרשנות הסיטואציה והסיקו אשמה מעצם נוכחותו של הנאשם במקום, בשל המרדף אחריו ובשל והתנהגותו המפלילה.

לנתונים אלו מצטרפים דברי המודיע, אשר הצביעו על נוכחותו של אדם נוסף בזירה ואשר חלקו נותר לא ברור. לא ניתן לשלול היותו של הנאשם אותו אדם נוסף ולא ניתן לקבוע מהו חלקו של אותו אדם בביצוע העבירה ואם היה חלקו חולייה בתכנית עבריינית שנקבעה מראש.

7. לכל אלו יש להוסיף סתירות משמעותיות בגרסאות השוטרים שהיו במקום ותנאי ראייה בעייתיים בשל תנאי השטח ושעת הלילה. כן יש להוסיף העדר ממצאים פורנזיים על כלי הפריצה וברכב זאת על אף שהנאשם נתפס ללא כפפות או כיסוי ידיים ועל אף שלא היה בידו סיפק למחות קיומם של סימנים מזהים מהזירה.

8. נוכחותו של הנאשם במקום, התנהגותו המפלילה ושקריו הבוטים מתיישבים היטב עם פעילות עבריינית אולם לא די בהם כדי לקבוע ממצאים בדבר טיבה המדויק של אותה פעילות עבריינית ובוודאי שאין בהם תשתית ראייתית מספקת להוכחת העובדות הספציפיות המפורטות בכתב האישום. השאלה מה בדיוק עשה הנאשם באותו מקום ובאותה שעה נותרה ללא מענה ברור ואי בהירות זו פועלת לטובת הנאשם ומובילה לזיכוי מחמת הספק.

9. זיכוי של הנאשם מעבירה של הפרעה לשוטר מבוסס על טעמי צדק והגינות בשל היותה של עבירה זו נספחת ונגררת אחרי עבירה הרכוש וכן בשל מחדלי חדירה וקשיים ראייתיים.

עבירות הרכב

10. במהלך שמיעת הראיות לא הייתה מחלוקת בדבר עצם הניסיון לפרוץ את הרכב. מדובר בניסיון לגניבת רכב ואן של פורד בתאריך 31.3.12 סמוך לשעה 2 לפנות בוקר ברחוב בלפור 5 בבתי-ים. במהלך שמיעת הראיות לא הייתה מחלוקת בדבר עצם הניסיון לפרוץ לרכב. המחלוקת הייתה בשאלת זהותו של הפורץ בלבד. הנאשם טען כי לא ידו הייתה בפריצה.

11. מוסכם על הצדדים כי המודיע שבעקבות קריאתו הגיעו הניידות לזירה דיווח כך:



"ראיתי בן אדם מאיר בתוך הרכב עם פנס. הרכב פורד מסחרית ארוכה כזאת בצבע אפור. זיהיתי עוד בן אדם מחוץ לרכב הולך ניגש לחלון המנופץ מדבר עם בחור שכבר נכנס לרכב ואז ממשיך ללכת במדרכה. את הבחור שנכנס לרכב לא ראיתי. אני ראיתי רק את הבחור שניגש ודיבר איתו".

12. לאחר קבלת הדיווח הגיעו למקום האירוע שלוש ניידות משטרה בזו אחר זו.

13. **הניידת הראשונה** שחסמה את הרכב הפרוץ מקדימה, **הניידת השניה** עצרה סמוך מאחורי הרכב הפרוץ **והניידת השלישית** שעצרה קרוב יותר לצומת בלפור- מסיקה והיא זו שביצעה את מעצרו של הנאשם.

14. ראיות המאשימה נפתחו בשמיעת עדויותיהם של יושבי הניידת השלישית. השוטר **כליף** שקורי והמתנדב **דימה** איבנוב. על מנת להבהיר לבית המשפט את אשר ראו עיניהם ערך השוטר שקורי במהלך עדותו את תרשימים **ת/7 ות/8** ועליהם סימנו הוא ושותפו נקודות רלבנטיות. התרשימים מקימים לחיים את רחוב בלפור ומסמנים את בנין מספר 5 שלצידו חנה הרכב הנפרץ. מדובר ברכב שחנה בין טור כלי רכב נוספים לאורך המדרכה. בית מספר 5 נמצא בצד הצפוני של הרחוב וכיוון התנועה החוקי בצמוד לרכב הוא ממזרח למערב. במקום נתיב נסיעה אחד ובינו לבין הנתיב שבכיוון הנגדי ישנו שטח הפרדה ועליו צמחייה. כאשר חולפים בנסיעה (לכיוון מערב) על פני הרכב הנפרץ וחפצים לחזור בחזרה לאותה נקודה, אין מנוס אלא להמשיך בנסיעה עד לכיכר, שם להסתובב 180 מעלות ולנסוע במסלול שבכיוון הנגדי מעברו השני של שטח ההפרדה. מאחר ושטח ההפרדה הולך ומתרחב בכיוון זה, כדי לחזור ולהגיע אל הרכב המדובר, יש להקיף את שטח ההפרדה והדבר כולל פניה שמאלה ברמזור שבקצה שטח ההפרדה ולאחר מכן פניה נוספת שמאלה ברמזור נוסף מרחוב מסיקה אל רחוב בלפור בואך מס' 5.

העדר קשר עין רצוף של שוטרי הניידת השלישית

15. הניידת השלישית ביצעה את מלוא ההקפה המתוארת לעיל בטרם עצרה והביאה למעצרו של הנאשם. לטענת שוטרי הניידת השלישית חלפו על פני הנאשם בעת שישב ברכב הנפרץ, הבחינו בו ועברו אותו בנסיעה, ולאחר מכן השלימו את ההקפה במלואה תוך שהם שומרים על קשר עין עם הנאשם ומבחינים בו בתוך הרכב עד לרגע שבו יצא מהרכב, החל לרוץ לקראתם ונעצר על ידם.

16. בדוח הפעולה **ת/6** שערך השוטר כליף מופיע בשורה האחרונה (ובמנותק מהקשר ומרצף התיאור) המשפט **"היה קשר עין רצוף עם החשוד מרגע שפרק מהרכב עד לרגע שנעצר על ידי ונכבל"**. בחקירתו הנגדית שב כליף ועמד על כך ש"אני יכול להגיד בבירור חד וחלק שאותו בן אדם שישב בתוך הרכב שהייתי על רחוב בלפור בתחילת האירוע וכשסיימתי אותו זה אותו בן אדם שיצא מהרכב" (עמ' 14 ש' 15 ואותו בטחון של 100% בעמ' 17 ש' 13).

17. עדותו של דימה היתה נחרצת מעט פחות. בדוח הפעולה (**ת/9**) לא ציין דימה מפורשות שהבחין ברגע היציאה מהרכב, אך למרות זאת השיב בחקירה נגדית שהוא זוכר זאת (עמ' 23 ש' 26). דימה התקשה לזכור בבית המשפט מהו המקום המדויק שבו היה בעת שהחשוד יצא מן הרכב (פ/ עמ' 26 ש' 15). דימה הפנה לכך שבשורה האחרונה בדוח **ת/9** (וגם הפעם במנותק מהקשר ומהרצף של יתר הארועים המתוארים בדוח), הוסיף כי נשמר קשר עין עם החשוד בין היציאה מהרכב ועד למעצרו. בחקירתו הנגדית השיב **"כל הזמן הסתכלתי על החשוד שהחשוד לא יוצא מהרכב. אז הגענו ממש 10 מ' לפני הרכב. החשוד קלט או אותנו או את הצוות השני, אז הוא יצא מהרכב התחיל לרוץ לכיוון שלנו. הוא הגיע למצב שהוא התחיל לרוץ לכיווני אני פתחתי את הדלת הוא נכנס לי בתוך הדלת ונפל"** (עמ' 20 ש' 3).



(6) ובהמשך "אין מצב שהוא היה יוצא ולא הייתי רואה" (עמ' 22 ש' 5).

18. על פניו מדובר בשתי עדויות מפלילות וברורות המתארות קשר עין רצוף בין צוות השיטור לבין הפורץ, בין מועד ביצוע הפריצה והשיבה ברכב ועד רגע המעצר. מדובר בשוטרי ובמתנדב מהימנים ולא התרשמתי כי בדין את הדברים מליבם. עם זאת, במהלך שמיעת הראיות התברר כי עדויות השניים בדבר שמירת קשר עין מתארות את תחושותיהם של השניים אך לא את המציאות ואין ביכולתן לשמש בסיס להרשעה. התברר למעלה מכל ספק שהיה ארוע נוסף בקו הראיה של השניים, ולו שמרו על קשר עין רצוף היו חייבים להבחין בו. בכל זאת איש מהם לא ראה דבר. הכוונה לדברים שנמסרו בעדותו של השוטר יליניץ. השוטר יליניץ ישב בניידת השנייה. נידת זו הגיעה אל הנאשם לפני הניידת של דימה ושל כליף והייתה קרובה יותר לרכב המדובר. מעדותו של יליניץ התברר תוך כדי מנוסת הנאשם, הוא נתקל בגופו בניידת השנייה, התגלגל על מכסה המנוע של הניידת והמשיך במנוסה עד למעצרו. לדברי יליניץ "החשוד קפץ לי על המכסה של המנוע בניידת [...] קפץ לי על מכסה מנוע, אחרי זה הוא מדלג ימינה, אני פורק מהניידת מתחיל לרדוף אחרי עם השוטר השני [...] אז הניידת השלישית שהגיעה היא זו שחסמה את החשוד ותפסה אותו. הניידת השלישית היו דימה וכליף" (עמ' 27 ש' 24). יליניץ חזר על הדברים בהמשך וסיפר "אם אני פורק מהניידת, קפץ לי על מכסה המנוע, אני רץ אחרי, אני השלישי שרץ אחרי. קודם החשוד, אחרי זה איציק, אחרי זה אני, שנינו רצים אחרי, אז הגיע השלב שהוא הגיע לכליף" (עמ' 28 ש' 8). מדובר בהתרחשות משמעותית ביותר אשר השוטרים דימה וכליף לא הבחינו בה כלל.

19. כליף לא סיפר דבר על התקלות בניידת נוספת. בתיאורו מופיעים אך ורק הרכב שנפרץ, בריחה של הנאשם ומעצר על ידי הניידת שלו. לדבריו "אותו חשוד יצא מהרכב ורץ לכיוון הניידת שלי. אז הוא נעצר" (עמ' 11 ש' 10). השוטר כליף השיב מפורשות בחקירה נגדית שאם בדוח הפעולה לא ציין קיומה של ניידת נוספת פגיעה וגלגול על מכסה המנוע אזי "מבחינתי זה לא היה, לא ראיתי את זה" (עמ' 17 ש' 10). גם דימה לא זכר שראה ניסיון של ניידת לחסום ולא ראה את הנאשם קופץ על מכסה המנוע וממשיך במנוסה (עמ' 23 ש' 1). דימה הציע שאולי מדובר בחשוד אחר, אולם יליניץ עצמו שלל זאת והעיד על כך שאותו אדם שנמלט תוך פגיעה במכסה המנוע הוא האדם שנעצר על ידי כליף ודימה (עמ' 27 ש' 26 ועמ' 30 ש' 32- עמ' 31 ש' 2).

20. לא מדובר באירוע זניח או בנקודות קשות להבחנה שעלולות לחמוק מן התודעה. קיומה של ניידת הוא בולט ומוחשי. מפגש בין אדם למכסה מנוע תוך כדי מרדף הוא אירוע משמעותי. השוטר יליניץ העיד כי אותו אדם שהתגלגל על מכסה המנוע שלו, הוא זה שנעצר על ידי כליף ודימה. אם כליף ודימה לא ראו את כל הפרק הזה בהתרחשות, הרי שהיה פרק זמן לא קצר שבו לא נשמר קשר עין רצוף בינם לבין הנאשם. בשום אופן לא ניתן לשמור על קשר עין רצוף ולא להבחין בנאשם פוגע בגופו בניידת וממשיך במנוסה.

21. עוד יש לציין שמעדותיהם של כליף ודימה נעלם דבר קיומה של הניידת הראשונה שחסמה את הרכב. קיומה של ניידת נוספת גם היא נתון שהעדרו פוגם בטענה בדבר שמירת קשר עין רצוף.

22. בהעדר קשר עין של יושבי הניידת השלישית יש לבחון את עדויות יושבי שתי הניידות הנוספות. מתוך הניידת השנייה הוזמן לעדות השוטר יליניץ לבדו. יליניץ העיד על המרדף ועל המעצר אולם לא טען בשום שלב שהבחין בעצור בעת שישב ברכב. להיפך. יליניץ העיד שלא יכול היה לראות את מי שישב ברכב. יליניץ הצביע על השוטר בניידת הראשונה (כפיר רוזן) שהוא שהבחין בחשוד ברכב. לדבריו "ברגע שכפיר עצר את הניידת ראו את החשוד בתוך הרכב [...], הם ראו, אני לא יכול לראות. אני לא ראיתי את



החשוד יוצא מהרכב, ראיתי מישהו רודף אחריו (עמ' 28 ש' 31 ואילך). יליניץ העיד שלא יכול היה לראות את החשוד בתוך הרכב (עמ' 30 ש' 5). יליניץ הסיק שאיזיק, השוטר מהניידת הראשונה, רדף אחרי החשוד שיצא מתוך הרכב **"את זה אני מניח. מה יש לו לברוח משוטר"** (עמ' 29 ש' 7). הגיונה של ההנחה בריא אך לא ניתן להסתפק בהנחה בלבד כבסיס להרשעה. יליניץ הצטרף למרדף קיים ולא יכול היה לקשור בין הנרדף לבין מי שישב ברכב זמן קצר קודם לכן.

23. מתוך שוטרי **הניידת הראשונה** לא העיד איש בבית המשפט. השוטר כפיר רוזן שישב בניידת הראשונה, רדף אחרי החשוד ואף מסר דיווחים בקשר על יציאת החשוד מהרכב, כלל לא הופיע ברשימת עדי התביעה. המתנדב מורביצקי (ע"ת 6) שהיה עם כפיר רוזן זומן לעדות (לדברי התביעה "ערך דוח של 4 וחצי שורות"), אך לא התייצב. בישיבה הראשונה לא ניתן טעם סביר לאי התייצבותו ועל כן הוצא צו הבאה. בישיבה השנייה לא בוצע צו ההבאה מטעמיה של המאשימה ותחת זאת נטען כי באותו יום נמצא המתנדב במרפאת שיניים ממתין לעקירת שן. תעודה רפואית לא הוצגה לא בעת הדיון ולא לאחר מכן. התביעה לא עשתה מאמץ של ממש להביא להתייצבותו של העד, אף שניתנו לכך כלים בדיה. לפיכך, לא התרתי דחייה נוספת של הדיון לצורך התייצבות העד.

24. התוצאה היא אפוא שלא הוכח קשר עין רצוף עם יושבי הניידת השלישית, לא נטען קשר עין עם יושבי הניידת השניה ולא הוצגה כל ראיה לקיומו של קשר עין עם יושבי הניידת הראשונה.

סתירות בעדויות השוטרים

25. הספק המנקר בדבר היותו של הנאשם האדם שישב ליד ההגה ברכב הפרוץ, מתחזק גם נוכח הבדל משמעותי בין עדותו של יליניץ לעדותם של כליף ושל דימה ומתייחס לצד שממנו יצא החשוד מן הרכב. בעוד ששוטרי הניידת השלישית העידו על אדם שיצא מדלת הנהג נמלט ונעצר, העיד יליניץ על כך שהחשוד **"יצא מהאמצע של הסוואנה, קודם לכיוון המדרכה ואז חזר לכביש"** (עמ' 29 ש' 29). לדבריו **"אם הוא היה בורח לכיוון הכביש, הייתי רואה אותו הייתי רואה אותו יוצא מצד שמאל... זו מסקנה. אם הוא לא יצא מצד שמאל אז הוא יצא מצד ימין, זאת מסקנה. אני לא ראיתי"** (עמ' 30 ש' 27). בזכרנו את הודעת המודיע בדבר אדם שחלף במקום ושוחח עם הפרוץ ואז הוסיף ללכת במדרכה, נזרע ספק נוסף האם אותו אדם נוסף הוא הוא הנאשם ולא מי שישב ברכב הפרוץ.

26. סתירות נוספות נמצאו ביחס לנקודת המעצר ולמרחק בין הרכב הפרוץ לבין נקודה זו.

כך תיאר כליף את המעצר **"נסעתי, ראיתי את החשוד, פרססתי ועדיין ראיתי אותו בתוך הרכב. אז הוא יצא לכיווני, כשפתחנו את דלת הרכב הוא נכנס בנו בתוך הדלת, הוא ניסה לברוח לכיווננו [...]** הוא **רץ 2 מ' לא יותר, ממש קרוב לרכב"** (עמ' 12 ש' 1 ואילך). מצד שני, העיד כליף שמיד כשפנה שמאלה, יצא הנאשם לכיוונו (עמ' 13 ש' 21). הפניה שמאלה נמצאת במרחק של כ- 150 מ' מהכתובת בבלפור 5 (ראו המפה השניה ב-2/נ). הנתון הרחוק יותר עולה בקנה אחד עם עדותו של דימה אשר לדבריו **"היום אני לא זוכר. באיזה קטע הייתי, זה בדיוק אחרי הפרסה, יכול להיות שבהתחלת הפרסה, יכול להיות באמצע ויכול להיות גם בסוף. התקרבו אחרי הפרסה אז הגענו אז הוא יצא מהרכב, זה בערך 150 מ' לא מדויק"** (עמ' 26 ש' 15). מעניין לציין שבעוד דימה העיד על מרחק של 150 מ', בתרשים 8/ סימן את הנקודה המצינית את המקום בו היה כאשר הנאשם יצא מן הרכב במרחב מטרים ספורים מהרכב. דווקא כליף שהעיד על 2' מטר ריצה' סימן את הנקודה שבה היה בעת שהנאשם יצא מן הרכב, סמוך לצומת היינו במרחק של כ- 150 מ'. לא רק שכל עד סותר את עצמו בעניין נקודת היציאה מן הרכב אלא שהנקודות שציינו כל אחד מהם בתרשים 8/ שונות ומרוחקות זו מזו.



27. סתירות אלו נמצאות בלב המחלוקת, שכן למיקום הנאשם ולמיקום הניידת השלכה ישירה על הטענה לעניין "קשר עין רצוף". כמו כן בהעדר אינדיקציה להעדפת עדות מי מבין השוטרים, אין אפשרות לקבוע ממצא חד משמעי בנקודה כה מהותית בהבנת האירוע.

28. במאמר מוסגר אציין שלא מצאתי משמעות לסתירה בין תיאוריהם של דימה ושל כליף בדבר הכיוון ממנו הגיעו למקום. אמנם דימה העיד על כך שבתחילת האירוע נסעו ממערב למזרח ואילו כליף תיאר כיוון הפוך, אולם דומה כי כל אחד מן השניים החל את התיאור בנקודת זמן אחרת על פני רצף אחד.

נקודות חולשה ראיותיות נוספות

29. אין מחלוקת כי בעת שנעצר, לא היו כפפות על ידיו של הנאשם. העדרן של טביעות אצבע מהרכב הפרוץ ומכלי הפריצה פועל לטובתו. אם אמנם נמלט מן הרכב, לא היה סיפק בידו למחות את טביעות האצבע וניתן היה לצפות שאלו ימצאו בשפע, וודאי כאשר שוטרי הסיור תיארו את הנהג כמי ש"התעסק" עם ההגה (ראו הודעתו של דימה **נ/1** שם מסר שהבחין בחשוד מחזיק בהגה).

30. נקודה נוספת המעוררת תמיהה בעדותו של כליף נוגעת לתחילתו של האירוע. על פי עדותו הגיע למקום בעקבות דיווח על שני חשודים המנסים לפרוץ לרכב. כאשר התקרב זיהה את הרכב המדובר לפי התיאור שנמסר ואף הבחין באדם שיושב בתוכו. לא ניתן כל הסבר מדוע המשיך כליף בנסיעה ולא ביצע מעצר באופן מיידי. אם אמנם הבחין באדם וזיהה את הרכב, מדוע נדרש מעקף גדול ונסיעה נוספת?

31. בהודעתו של דימה תיאר שכאשר הגיע למקום הבחין "שחלון הרכב השמאלי מנופץ ואז ראיתי שיש חשוד בתוך הרכב" (**נ/1** ע' 2 ש' 23). תיאור זה סותר את הממצאים בשטח, המלמדים על כך שהחלון הימני, הסמוך למדרכה, הוא זה שנופץ (תמונות **ת/4** ועדותו של בעל הרכב שאול ביבי **ת/13** עמ' 1 ש' 5).

32. בעדותו של דימה נקודה בעייתית נוספת. לפי הדוח **ת/9** כאשר הגיע למקום "**דיווח כנף 205 כפיר רוזן על חשוד אחד שייצא מתוך הרכב הפרוץ והחל לברוח ברחוב בלפור לכיוון מספרים עולים. פתאום הבחנתי בחשוד אשר רץ לכיוון שלי וכאשר הגעתי לחשוד פתחתי את דלת הניידת הקדמית ימנית... ואז הדלת פגעה בחשוד**". מתיאור השתלשלות העניינים עד כאן עולה כי היה זה כפיר, השוטר בניידת הראשונה, שהבחין ביציאת החשוד מן הרכב ודימה שהבחין בו בשלב שרץ ולא ברגע היציאה. אמנם בסוף הדוח מופיעה שורה בדבר שמירת קשר עין רצוף, אך שורה זו מנותקת מן ההקשר ומכל מקום שמירת קשר עין רצוף נשללה כבלתי אפשרית. העובדה שהיה זה השוטר כפיר רוזן שדיווח על יציאה מהרכב והיה הראשון במרדף והעובדה שאותו כפיר רוזן לא נכתב מעולם ברשימת עדי התביעה מעוררת גם היא תהייה בלתי פתורה. וודאי שבהעדר העד המזהה הטבעי ובהעדר הסבר להצגת הראייה הטובה ביותר, יש קושי להסתפק בעדויות מסדר משני.

33. במהלך שמיעת הראיות הוגש דוח מסדר זיהוי תמונות שנערך על ידי ירון חדד (**ת/3**). העד זיהה את הנאשם ונקב בשמו. לא ברור מה הקשר בין הזיהוי לבין ההתפרצות. לא נטען כי המזהה הבחין בהתפרצות ולא הוצגה הודעתו של המזהה כך שלא ברור על שום מה נערך הזיהוי. מדובר בראייה שנותרה נטולת הקשר ועל כן אין בה לסייע למערך ראיות המאשימה.

חיזוק ראיתי ושברו

34. בדוח הפעולה **ת/6** שערך כליף ציין שהבחין בחשוד שיושב ברכב ו"מתעסק" עם ההגה וציין שאותו חשוד



לבש קפוצ'ון בצבע אפור עם משבצות. תיאור הלבוש הוא פריט משמעותי בדיווח שכן הנאשם נעצר כשהוא לובש קפוצ'ון אפור עם משבצות. ברם, לא שוכנעתי שהשוטר יכול היה להבחין בפרטי הפרטים (סוג הלבוש - העובדה שמדובר בקפוצ'ון דווקא ולא לבוש עליון אחר, הצבע, קיומן של משבצות) תוך כדי הנסיעה ובשעה שהחשוד ישב ברכב שנפרץ. הרכב שנפרץ הוא רכב מסחרי גבוה יחסית ופתח החלון מגביל את שדה הראייה לחלק קטן של הגוף, גם אם החלון פתוח במלואו. שתי הזדמנויות היו לכליף להבחין בחשוד בתוך הרכב - כאשר חלף על פניו לצידו וכאשר נסע בכיוון הנגדי מעבר לשטח ההפרדה. לא שוכנעתי שיכול היה להבחין בפרטי הלבוש האמורים באף אחת משתי ההזדמנויות. אין זה סביר בעיני שניתן להבחין בפרטים שתוארו לעיל מצידו השני של שטח ההפרדה, תוך כדי נהיגה, בשעת לילה. תנאי השטח, תנאי התאורה, מצב הנסיעה והפתח המצומצם ברכב הנפרץ אינם מתיישבים עם הבחנה בסוג כזה של פרטים. כמו כן לא שוכנעתי שניתן היה להבחין באותם פרטים כאשר חלף כליף לצד הרכב. בנסיעה זו, נמצאת הניידת נמוכה יותר מן הרכב המסחרי, כליף הוא הנהג והוא צריך להביט מעבר למתנדב שישב לצידו ואף לנהוג תוך כדי מעשה. לו חלף כליף בנסיעה איטית שמאפשרת הבחנה בפרטים אלו תוך כדי התנאים המפורטים וכל זאת כאשר הוא עצמו נוהג, ובנוסף להבחין בסוג הרכב, ובכך שיש התאמה בינו לבין הרכב עליו דיבר המודיע, לא היה כל היגיון בהמשך נסיעה מבלי לבצע את המעצר באותו רגע.

35. בנסיבות אלו, סביר הרבה יותר הסברו של הנאשם כי השוטר הבחין בפרטי הלבוש רק לאחר המעצר וכך מצאו הדברים את דרכם אל דוח הפעולה.

36. עדי התביעה ציינו כי שמעו את הנאשם מספר לעצור אחר בתחנת המשטרה שנעצר בחשד להתפרצות לרכב. השוטרים העידו שהדבר לא נאמר לנאשם (ת/6) וראו גם עדותו של דימה בעמ' 24 ש' 26) מכך ביקשו להסיק מעין ראשית הודיה. אינני רואה בכך משום ראיה בעלת משקל של ממש. גם אם לא נאמר לנאשם בעת מעצרו מהי סיבת המעצר (וגם ענין זה מעורר קושי שכן לא ברור כיצד ניתן לעצור אדם מבלי להודיע לו על שום מה נעצר), לא קשה לקלוט את הנתון בדרך אחרת. מדובר בשלוש ניידות שהגיעו למקום, בחילופי דברים בין השוטרים במקום ובקשר. גם בת זוגו של הנאשם נלקחה למשטרה ומעדותה עולה שידעה היטב כי הנאשם נחשד בעבירת התפרצות לרכב. לא מדובר בסביבה סטרילית שבה לא יכול היה הנאשם לדלות את המידע ממקור אחר.

החזקת כלי פריצה

37. ברכב שנפרץ נמצאו מברג וממפתח צינורות. חלון הרכב היה מנופץ והמתנע שבור. מפתח הצינורות היה מונח על כיסא הנהג והמברג בין שני הכסאות הקדמיים (ת/12). שני הכלים לא היו ברכב קודם לפריצה ואינם שייכים לבעל הרכב. בנסיבות המתוארות ולאור חוות דעת מומחה (ת/15), בוודאי ששני הכלים יכלו להכנס להגדרת כלי פריצה. עם זאת, לא נמצאו די ראיות לקשור בין הכלים לבין הנאשם. לא נמצאו טביעות אצבע כלשהן על שני הכלים (ת/14) ובהתחשב בכך שהנאשם היה גלוי ידיים, יש בכך להפחית במידה משמעותית מהטיועון שאחז בהם זמן קצר קודם לכן. בהעדר ראיות חיצוניות הקושרות את הנאשם אל פנים הרכב, לא ניתן לקשרו בנפרד להחזקת כלי הפריצה. הדיווח של המודיע, שתיאר אדם בתוך הרכב שעושה שימוש בפנס והעובדה שלא נתפס פנס, לא ברכב, לא על הנאשם ולא בזירת האירוע, מגדיל את הספק בדבר חלקו של הנאשם ומגדיל את האפשרות שהיה לפחות אדם אחד נוסף שנמלט מן המקום.

גרסת הנאשם, התנהגותו המפלילה שקריו ועדת ההגנה

38. הנאשם נעצר סמוך לרכב שנפרץ ונתפס לאחר מרדף רגלי של השוטרים. הניסיון להימלט מן השוטרים



וההתפרעות לאחר המעצר כפי שמתואר בעדותו של דימה (עמ' 21 ש' 18) עולים כדי התנהגות מפלילה.

39. בעדותו של הנאשם בבית המשפט נשזרו שקרים וסתירות לרוב בין עדותו לבין הודעתו במשטרה. כן נמצאו סתירות מהותיות בין עדותו לבין עדותה של עדת ההגנה מטעמו. בנוסף לאלו, חסרה עדותו של הנאשם הגיון בסיסי פנימי וכמו כן לא הובאו עדי ההגנה מתבקשים, אשר לדברי הנאשם נכחו במקום. הרושם שהותירה בי עדותו של הנאשם היה רושם בלתי מהימן ומתחמק.

40. הנתונים המפורטים לעיל יכלו בנסיבות המתאימות לשמש חיזוק לראיות המאשימה ואף סיוע. עם זאת, מדובר בתוספות ראייתיות ולא בתחליף לראיות הבסיסיות הנחוצות להרשעה. הנוסחה הידועה מאזנת בין עוצמת הראיות לבין עוצמת התוספות הנדרשות אולם לא קיימת נוסחה המסתפקת בתוספות, חזקות ככל שיהיו, במקום ראיות לעבירה גופה.

41. סקירת פרשת ההגנה הכוללת סתירות, פרכות, חוסר הגיון, שקרים, התנהגות מפלילה וחוסר בראיות תומכות, אינה מביאה להרשעה אך מבהירה מה עומק הספק שנמצא לצד הזיכוי.

סיבת הגעת הנאשם למקום - בחקירה הראשונה **ת/1** הסביר הנאשם שנולדה לו בת וביום האירוע אמור היה לשחרר את הילדה ואת אשתו מבית החולים. מתיאור זה לא נותר דבר בבית המשפט. התברר שהתינוקת נלקחה על ידי רשויות הרווחה מיד לאחר הלידה. התברר שהאישה לא הייתה מאושפזת. התברר שלא היה כל קשר בין ביקור בבית חולים לבין הביקור בזירת האירוע. התברר שהילדה לא נשארה בבית החולים מחמת מחלת צהבת או לידה טרם זמנה, כפי שטען במשטרה.

עם מי הגיע למקום - בחקירתו הראשונה **ת/1** סמוך לאחר מעצרו טען שהגיע לבת ים יחד עם אשתו, גיסו ואשת הגיס. בחקירתו השנייה **ת/2** כחודש וחצי לאחר האירוע - טען שגם הילד של הגיס היה איתם. בבית המשפט העיד שטייל במקום עם אשתו, גיסו, אשת הגיס ועם בנו הקטן ולא בן הגיס.

בנו של הנאשם שאינו מוזכר כלל במשטרה, נפקד גם מהודעתה של עדת ההגנה, **ת/17**, שם מוזכרת דווקא תינוקת בת 3 חודשים, בתה של הגיסה. עדת ההגנה ניסתה לתקן ולהוסיף נוכחותו של הילד בעת עדותה בבית המשפט, אך תוספת זו הייתה מאולצת, חסרת הסבר ובלתי אמינה בעליל. עוד אציין כי נוכחותו של הילד בן ה-3 שמתגורר בירושלים לצורך משחק בכביש ברחובות בת-ים בשעה 2 לפנות בוקר, אינה אמינה כשלעצמה.

נסיבות המעצר - בחקירה הראשונה **ת/1** טען בש' 7-9 שהלך יד ביד עם אשתו " ואז עשיתי לאישה תרגיל משכתי אותה לכיוון רכב ואני עקפתי את הרכב וירדתי לכביש ואז באה ניידת מולי, השכיבו אותי ברצפה ושמו לי אזיקים". בבית המשפט העיד ששיחק עם הילד, שכאמור כלל לא הוזכר במשטרה, ולפתע הגיעה ניידת ועצרה אותו (עמ' 49 ש' 16-19).

בניגוד לשתי גרסאות שונות אלו, העידה אשתו דאז, שזומנה כעדת הגנה, שהנאשם שתה אלכוהול באופן מופרז חש ברע ולכן יצאו מהאוטו על מנת לאפשר לנאשם להקיא (**ת/17** עמ' 1 ש' 9 ובבית המשפט בעמ' 37 ש' 23, עמ' 40 ש' 7).

מקום עבודתו של הנאשם - הנאשם סתר את עצמו גם בנושאים המצויים מחוץ למחלוקת המשפטית. כך למשל בהודעה במשטרה מסר שהוא עובד בקופת חולים באחזקה ובניקיון וכן בחילוצים ובתיקונים בכביש. לעומת זאת בבית המשפט העיד שבאותה תקופה היה בעל מוסך והעסיק עובדים (מבלי לדווח לרשויות המס).



42. אציין כי עדת ההגנה, אשתו של הנאשם בתקופה הרלבנטית, סתרה בעדותה את הסברי הנאשם ולא תרמה דבר להגנתו. תשובותיה של העדה לא היו ענייניות ולא פעם העדיפה לתקוף את התובע מאשר להשיב לשאלות (עמ' 40 ש' 26, עמ' 31 ש' 41, עמ' 21 ש' 21). שאלות רבות זכו לתשובה "לא זוכרת".

43. הגיס ואשתו אשר לטענת הנאשם נכחו במקום, ויכלו לספק הסבר תמים למעשיו של הנאשם לא זמנו לעדות.

הפרעה לשוטר

44. כפי שפורט בהרחבה לעיל, לא מצאתי די ראיות להוכחת אשמתו של הנאשם בעבירות הרכב שהן לב ליבו של כתב האישום. לצד זיכוי של הנאשם מעבירות אלו נותרה בבדידותה עבירה של הפרעה לשוטר. אף אחד מן הצדדים לא מצא צורך להתייחס בסיכומיו מפורשות לעבירה זו. בשתיקתם דומה כי הצדדים ביטאו במשתמע עמדתם שמדובר בעבירה הכרוכה בעבירות הרכוש. יורשע הנאשם בעבירות הרכוש, יורשע גם בעבירת ההפרעה לשוטר. יזוכה - יהיה זיכוי גורף.

45. העדר התייחסות לעבירת ההפרעה לשוטר ראשיתה בחקירותיו של הנאשם במשטרה. בהודעותיו **ת/1** **ו/2**, הוזהר הנאשם בעבירות הקשורות לרכב ולא הוזכרה עבירת ההפרעה ולו ברמיזה. לא בנוסח האזהרה בראשית ההודעות ולא בשאלות שנשאלו בגוף ההודעות. הנאשם לא נשאל באופן מפורש לגבי ניסיון בריחה מהשוטרים כמיוחס לו בכתב האישום וכנגזרת מכך לא ניתנה לו הזדמנות למסור גרסת הגנה לעבירה זו ולבחון אותה טרם הגשת כתב אישום. מחדל חקירה זה עלול לפגוע באופן ממשי בזכותו של הנאשם להליך הוגן. בע"פ 5121/98 **יששכרוב נ' התובע הצבאי הראשי**, פ"ד סא(1), 461 (פסקה 66 לפסק הדין), פסק בית המשפט העליון **"שלב החקירה המשטרית מהווה הליך מקדים למשפט עצמו באופן שפגמים שנפלו במסגרתו עשויים להשליך על הגינות ההליך הפלילי בכללותו..."**. כמו כן בע"פ (חיפה) 1584/04 **פלוני נ' מ"י** [פורסם בנבו], קבע בית המשפט המחוזי: **"לכל חשוד קמה זכות שטענותיו יחקרו כדבעי. זכות זו היא זכות חוקתית המהווה פועל יוצא של הזכות למשפט הוגן, שמטרתה להגן על כל אדם, לרבות חשוד, מפני פגיעה בכבודו, בחירותו ובקניינו, כמשמעו בהוראות חוק יסוד: כבוד האדם וחירותו. הימנעות מביצוע פעולות חקירה, ובמיוחד חקירת מעורבים ובדיקת גרסאותיהם מול ראיות אחרות, מהווה פגיעה בזכות הבסיסית למשפט הוגן ומערערת את אמינות גרסת המאשימה"** (ראו גם ע"פ (ת"א) 70597/04 **הנדלמן נ' מ"י** [פורסם בנבו]).

46. יתר על כן, באשר ליסוד הנפשי "בכוונה להפריע" ובאשר למודעות הנאשם לכך שמדובר בשוטרים, קיים ספק מסוים בראיות המאשימה. הנאשם טען בבית המשפט שלא ידע שמדובר בשוטרים. לא הוצגו ראיות בדבר טיבן של הניידות או קיומם של סימני זיהוי חיצוניים כלשהם, מדים, אורות כחולים, קריאות 'משטרה' או כל סימן מזהה ברור. הוכחת היסוד הנפשי רעועה למדי. (ביחס ליסוד העובדתי אציין במאמר מוסגר כי בבירוחו מן השוטרים, עשה הנאשם מעשה בכוונה להפריע או להכשיל את השוטרים במילוי תפקידם. הסנגורית כפרה בסיכומיה (בלשון רפה) בעובדה שהנאשם ברח מן השוטרים. אלא שמדובר בטענה עובדתית והנאשם עצמו השתמש בתיאור "בריחה" כדי לתאר את המפגש בינו לבין השוטרים טרם המעצר (ראו עדותו הראשית בעמ' 49 ש' 19). כמו כן לאף אחד מן השוטרים שהעידו על המרדף לא הוצגה בחקירה נגדית התיזה שהנאשם לא ברח ולא רץ אלא טייל בשלווה להנאתו.

47. ניתן היה להיאחז באי החקירה ובקושי ביסוד הנפשי כבסיס לזיכוי של הנאשם מעבירה זו, אלא שבכל זאת



מצאתי טעם לעצור ולהתעכב מעט על מהותה של עבירת ההפרעה לשוטר בנסיבות תיק זה. לעמדתו, כאשר זוכה הנאשם מכל יתר העבירות, מן העבירות שעמדו בליבת כתב האישום, מן העבירות שבלעדיו, קרוב לוודאי, לא היה מוגש כתב האישום מלכתחילה, זכאי הנאשם להיאחז בקצה כנף כסותה של ההגנה מן הצדק, באופן שיביא לביטול האישום בעבירה המשנית, בנסיבות בהן בוצעה בתיק זה.

48. מקומו של הדין בעבירה זו הוא בקו התפר שבין משפט לצדק. עוד מימי הלכת יפת הובהר העיקרון שהגנה מן הצדק תופעל "משיש בניהול המשפט משום פגיעה בחוש הצדק וההגנות, כפי שבית המשפט רואה אותו" (ראו ע"פ 2910/94 יפת נ' מדינת ישראל, פד"י נ(2) 221 (1996), 370). מחובתו של בית המשפט למלא את מושג ה"צדק" בתוכן מוחשי בהתאם לנסיבות ולאור הנורמות והערכים המנחים אותו. על בית המשפט לשקול את האינטרסים המתנגשים ולבחנם בקפידה ואם תוצאת השקילה והאיזון מצביעה על קיומה של סתירה מהותית לעקרונות צדק והגנות משפטית, רשאי הוא לבטל את האישום (ראו ישגב נקדימון, הגנה מן הצדק, הוצאת נבו, מהדורה שניה, 2009, 194). יישומן של הלכות אלו מוביל לתוצאה שבמקום בו זוכה הנאשם מליבת האישום ומלכתחילה לא היה מוגש כתב אישום בעבירה הנלווית בלבד, היה מקום לביטולו של כתב האישום, גם לו התקיים היסוד הנפשי וגם אלמלא נפל פגם מהותי בשלב החקירה.

49. על כף מאזניים אחת מונחת חשיבות אכיפת עבירת ההפרעה לשוטר. האינטרס הציבורי מחייב ענישתו של מי שמכשיל שוטרים. אין לעודד חשודים בזירת האירוע להימלט מתוך ציפייה כי ביום מן הימים יימחל להם. עבודת משטרה עומדת בבסיס חיי בטחון עבור כלל האזרחים ומי שמכשיל שוטר בעבודתו מכשיל את הציבור בכללותו. אין מקום לסלחנות בשל חלוקת התפקידים בין שוטר לעבריין - השוטר ממלא את תפקידו כשוטר והעבריין ממלא את תפקידו העברייני בכך שהוא נמלט. על כף המאזניים השנייה, מונחת הבטחת קיומו של הליך פלילי צודק והוגן. אם זוכה הנאשם מן הגרעין הקשה של כתב האישום, אם ברור לבית המשפט שלא היה מוגש כתב אישום בשל מרכיב הבריחה כשהוא לבדו, לו העריכה התביעה מראש שאין די ראיות לעבירות הרכוש, הרי הרשעתו של הנאשם ב"משהו" יש בה פגיעה בתחושת הצדק וההגנות. אינני סבורה שנפל פגם בהתנהגות הרשות שעה שהגישה כתב אישום ובוודאי שלא מדובר במעשים מתעמרים מצד הרשות, אולם משהתברר שכתב האישום אין לו על מה שיסמוך, אין זה צודק להרשיע את הנאשם בעבירה הנלווית. הגנה מן הצדק יכולה להתברר גם לאחר הגשת כתב האישום "אם במהלך המשפט התבררו עובדות או נסיבות שלא היו ידועות לתביעה במועד הגשת האישום, או שנוצרו לאחר הגשתו, ואשר בגינם אין זה ראוי והוגן כי יימשכו ההליכים נגד הנאשם" (ראו מרדכי לוי, "עוד על מהות ההגנה מן הצדק ועל המבחן לקבלתה לפני פסק הדין בעניין בורוביץ ובעקבותיו", המשפט י תשס"ה 353, 363, 366).

50. במקרה שלפני, עבירת ההפרעה לשוטר נמצאת ברף הנמוך ביותר של עבירה זו. ההפרעה לשוטרים באה לידי ביטוי בריצה למרחק קצר יחסית, ללא אלימות, ללא איומים, ללא פגיעה בשוטרים, מבלי שהיה צורך להשקיע משאבים נוספים בזימון כוחות שיטור נוספים על מנת להתגבר על המכשול. יתר על כן, במשקפי הצדק, משקפיו של אדם מן היישוב המתבונן בערכים ובאינטרסים של החברה בכללותה, יש מידה פחותה יותר של אשמה כאשר מדובר בזכאי שנמלט משוטרים לעומת המקרה שבו אשם נמלט, גם אם הקביעה בדבר זכאי/אשם נעשתה בדיעבד.

51. אין חשש ממשי שזיכוי של הנאשם בנסיבות תיק זה, יעודד חשודים להימלט (גם אם יתעניין מי מהם בעדכוני פסיקה טרם ימלט מן המשטרה), שכן על פי רוב, משמשת עצם ההימלטות ראייה לחובתו של החשוד והתנהגותו המפלילה מחזקת את הראיות לחובתו. על כן לא משיקולים ראיתיים יזוכה הנאשם מן



העבירה האחרונה אלא משיקולים של צדק.

52. בהחלטה זו יש משום הרחבה מסוימת של גבולות ההגנה מן הצדק שכן לא מדובר בפגם חמור שנפל בהתנהגות הרשות, אולם לא ניתן להתעלם מהצטברות הנסיבות המקימה אותה פגיעה ממשית בתחושת הצדק. קיומו של פגם בחקירה (העדר אזהרה), פגם בניהול המשפט (אי זימונם של עדים חיוניים), היותה של העבירה ברף הנמוך ביותר האפשרי, זיכוי מעבירות הליבה באופן שלא היה מוביל את העבירה הנותרת לבדה לפתחו של בית המשפט כל אלו מצדיקים זיכוי של הנאשם גם מעבירה של הפרעה לשוטר במילוי תפקידו.

סוף דבר

53. ראיות המאשימה קושרות את הנאשם לזירה אך לא ברור באיזה תפקיד ומה היה חלקו.

54. לאור כל האמור לעיל וכאמור ברישא להכרעת הדין אני מורה על זיכוי של הנאשם מחמת הספק.

ניתנה היום, י"א תמוז תשע"ו, 17 יולי 2016, במעמד הצדדים